

Gergely Ágnes

Aeneas álma

Részlet Vergilius *Aeneis* című költeményének II. énekéből

Átköltés

A katonák kimerültek a hosszúra nyúló harcban,
ránehezült a szemükre a jó borital meg a mámor.
És ami testvérbátyja az édes-bús pihenésnek,
s mint valamely nagy ajándék, úgy hullik le az Égből,
túl a csatákon, a sebzettség s a halál közelében
fáradt csontjaikat leteperte a hirtelen álom.
Egyszer csak mit látok az álom ködgomolyában,
Hector lép elibém, aki egymaga Trója regéje!
Orcáján szomorúság, mellét rázza a sírás,
megkínzott testét felemésztik a vastüzü kardok,
vérző bőre felett a lehulló föld maradéka,
sáros lábait összeakasztja a vér meg a gyeplő.

Ó, jaj, mennyire más volt Hector, az egykori bajnok!
Láttuk, ahogy hazatér az Achilles vértezetében,
vagy hajigálja tüzét a görögség flottafalára,
és haja, kecskeszakállá lehullik vérbe merülve,
csak hogy Trója túlélje a végzet szörnyü hatalmát!
Felzokogok, nem akar szünetelni a kín meg a sírás,
s könnyeim adnak erőt becsülethez hú szavaimnak:
„Trójaiak szemefénye, te kedves, bölcs szavu Hector!
Mind hiveid maradunk, amig él bennünk a reménység,
hogy majd visszatalálsz a hüséges harcosaidhoz,
s addig, mint a csodát, úgy várunk mindvalahányan.
Hector, isteni hős, mely partról érsz ide hozzánk?
Félholt sorsra becsülték nagy nevü, hősi honunkat,
folyvást gyászol a nép, a keserves múlt ivadéka,

már nincs senki, akit kikerültek a vérteli harcok,
elfáradt a szemünk, mielőtt még rád fölemelnénk!
Hol van víg mosolyod, hol a szóra teremtett ajkad?
S mennyit lát a világ a te burjánzó sebeidből?”

Ostoba kérdésekre azonnal jött is a válasz,
Hector, a hős, sóhajtva felelt keserű szavaimra:
„Jaj, menekülj, istennő gyermeke, messzire innét!
Elmenekülj, másképp tebeléd is marnak a lángok!
Elfoglalta az ellenség a mi ős falainkat,
Trója a csúcson volt, lezuhant most végleg a mélybe!
Oly sokat áldoztunk a mi bátor, hősi hazánkért,
megtettünk mindent, amíg élt a királya, Priámus,
és míg a vár tartotta kemény erejét, csodaképpen,
s nem lett múltja miatt bekerítve az egykori város,
még ha kioltják is seregem halvány maradékát,
védtem volna hazám emlékét egymagam én is!
Most ez a holt város, míg mélyre enyészik a sírban,
őrzi sötét országát szép szavu isteneinknek.
Vidd hát mindüket el, holt tárgyak szent seregével,
állj élére a harcnak, amint rád támad a sorsod,
és megerősödvén, alapítsd meg örökre a Várost.”
Így szólt Hector, a hős, s azután szentélybeli tárgyak
buzgó sorfala közt kiragadva az illatos éjbe
átadta a Vesta-szüzek hú szobrait és papi fátylát,
és velük együtt ősi tűzünket is én örököltem.

És a kezemben a múlttal, az álom bús tüneményén
tüstént fölriadok, s meglátom, amint falainkon
égnek a mérges lángok, ahogy benn, álmaim alján,
és a romok közt semmi remény, csak az újra kigyúló
tűzvész sújtja porig Tróját, a mi drága hazánkat.